

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Інфекційні хвороби бджіл, дрібних тварин і птахів

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Ветеринарна медицина»
Курс, семестр	5 курс, 10 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 Загальна кількість годин – 120 із яких: лекцій – 16 год., лабораторних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	факультет ветеринарної медицини кафедра інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
Контактні дані розробника (-ів)	Лавріненко Інна Вікторівна inna.lavrinenko@pdau.edu.ua

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	вибіркова факультетська навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Ветеринарна мікробіологія, ветеринарна вірусологія
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 2. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями. <i>Фахові:</i> ФК 1. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
Результати навчання	РН 1. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

НД передбачає набуття загальних компетентностей та соціальних навичок, притаманних сучасному фахівцю: здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях тощо. Формуванню навичок soft skills сприяють сучасні методи навчання, зокрема дискусії, що мотивує здобувачів вищої освіти до ініціативності, креативності, самоорганізації, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувати у здобувачів вищої освіти знання і навички щодо встановлення діагнозу на інфекційні хвороби бджіл, дрібних тварин і птахів, розроблення ефективних схем заходів боротьби і профілактики з цими захворюваннями.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ СОБАК. Чума м'ясоїдних тварин. Інфекційний гепатит м'ясоїдних тварин. Парвовірусний ентерит собак. Коронавірусний ентерит собак. Аденовіроз

собак. Парагрип собак. Лептоспіроз собак. Бордетеліоз собак. Колібактеріоз собак. Клостридіози собак. Бореліоз собак. Заходи профілактики інфекційних хвороб собак.

ТЕМА 2. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ КОТІВ. Хвороба Ауескі. Панлейкопенія котів. Каліцівірусна інфекція. Інфекційний ринотрахеїт котів. Лейкоз та вірусний імунодефіцит котів. Інфекційний перитоніт котів. Хламідіоз котів. Мікоплазмоз котів. Дерматомікози котів. Туберкульоз котів. Пастерельоз котів. Правець і ботулізм котів. Заходи профілактики інфекційних хвороб котів.

ТЕМА 3. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ КРОЛІВ І ХУТРОВИХ ЗВІРІВ. Вірусна геморагічна хвороба кролів, міксоматоз кролів, пастерельоз, псевдомоноз норок, алеутська хвороба норок.

ТЕМА 4. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ БДЖІЛ. Американський гнилець бджіл. Аскофероз. Європейський гнилець бджіл. Мішечкуватий розплід. Септицемія бджіл. Хронічний вірусний параліч бджіл.

ТЕМА 5. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ ПТИЦІ. Хвороба Ньюкасла. Респіраторний мікоплазмоз. Інфекційний бронхіт. Інфекційний ларинготрахеїт. Синдром зниження несучості. Вірусний ентерит гусей. Вірусний гепатит каченят. Орнітоз птиці. Хвороба Марека. Лейкоз птиці. Віспа птиці. Сальмонельози птиці. Грип птиці. Інфекційна анемія курчат. Заходи профілактики інфекційних хвороб птиці. Заходи профілактики інфекційних хвороб птиці.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні (бесіди, пояснення), практичні методи (виконання завдань на лабораторних заняттях), інтерактивні (дискусії, практичні кейси), використання мультимедійних презентацій, Kahoot!

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни. Завдання, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30 %). Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти, вносяться викладачем в електронний журнал АСУ ПДАУ. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю. Здобувач, який не був допущений до складання семестрового контролю або був допущений, але не з'явився без поважної причини, вважається таким, що має підсумкову академічну заборгованість. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається двічі: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету, за участю викладачів відповідної кафедри.

- щодо академічної доброчесності

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/>)

	<p>kodeksdobrochesnostinasayt.pdf)</p> <p>Політика академічної доброчесності: самостійність виконання завдань, посилання на використані джерела. Враховується: систематичність відвідування занять, своєчасність виконання навчальних завдань, повний обсяг їх виконання, якість виконання навчальних завдань, самостійність виконання, творчий підхід у виконанні завдань, ініціативність у навчальній діяльності.</p>
- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	Відвідування занять є обов'язковим. Пропущені без поважної причини заняття опрацьовуються самостійно та готуються реферати.
- ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ / ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ.
- ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ	Порядок оскарження контрольних заходів урегульовано Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ. Результат оцінювання можна оскаржити не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для цього здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття комісією рішення, що попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання з відповідного освітнього компонента і не змінюється або рішення, що попередня оцінка знань здобувача не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Галатюк О.Є., Передера О.О., Лавріненко І.В., Жерносик І.А. Інфекційні хвороби котів. Житомир, 2016. 132 с.
http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/5644/1/Chvorobu_kotiv_2016_132.pdf
2. Галатюк О.Є., Передера О.О., Лавріненко І.В., Жерносик І.А. Інфекційні хвороби собак. Житомир, 2018. 274 с.
http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/8923/1/Infektsiini_khvoroby_sobak_2018_276.pdf
3. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія: Підручник. К.: Вища освіта, 2002. 703 с.
4. Галатюк О.Є., Радзиховський М.Л. Організація профілактичних та оздоровчих заходів при інфекційних хворобах тварин Житомир, 2013. 456 с.
5. Інфекційні хвороби собак і котів: навч. посіб. В. В. Недосеков, А. М. Гонтарь, Н.Г. Сорокіна, Я. В. Кісера. Київ : Науково-методичний центр ВФПО, 2021. 98 с.
6. Інфекційні хвороби птиці: навч. посіб. Недосеков В., Гонтарь А., Сорокіна Н. Київ : Науково-методичний центр ВФПО, 2021. 118 с.
7. Хвороби бджіл та основи бджільництва: навчальний посібник для студентів факультетів ветеринарної медицини, технології виробництва та переробки тваринницької продукції, ветеринарних лікарів, пасічників. Житомир: Полісся, 2006. 278 с.

Допоміжні

8. Каришева А.Ф., Панікар І.І., Каришев С.В. Практикум із загальної та спеціальної епізоотології. Суми, 2008.
9. Передера О.О., Лавріненко І.В., Передера Р.В. та ін. Епізоотологічні особливості та клінічний прояв за хламідіозу котів у місті Полтава. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки, 2021. 23 (102), С. 99 – 104. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet10215>

10. Передера О.О., Лавріненко І.В., Передера Р.В., Жерносик І.А. Лікування котів за асоційованого прояву бордетеліозу в приватному секторі м. Полтави. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки. 2018. Т. 20, № 92. С. 94 – 100.
11. Peredera R.V., Lavrinenko I.V., Peredera O.O., Zhernosik I.A. Diagnosis and actions for liquidation of dogs streptococcosis in private nursery. Світ медицини та біології. 2019. №1 (67). 222 – 226.
12. Передера, О. О., Передера, Р. В., Лавріненко, І. В., & Петренко, М. О. (2025). Ефективність використання зовнішніх лікувальних засобів за дерматитів собак, викликаних грибами роду Trichophyton. Scientific Progress & Innovations, 28(2), 181–187. <https://doi.org/10.31210/spi2025.28.02.28>
13. Довідник лікаря ветеринарної медицини. П.І. Вербицький, П.П. Достоевський. К.: Урожай, 2004. 128 с.
14. Домбровський О.Б., Ярчук Б.М., Корнієнко Л.Є. Практикум з питань бджільництва та хвороби бджіл. Б. Церква, 2002.

Інформаційні ресурси

15. <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
16. [World Organization for Animal Health](https://www.oie.int/)
17. <https://wsava.org/>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
протокол від 22.12.2025 р. № 8

Додаток до силябусу

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання			Разом по темі
	Виконання завдань лабораторних занять	Опитування	Контрольна робота	
Тема 1. Інфекційні хвороби собак	6	12	40	6
Тема 2. Інфекційні хвороби котів	6			6
Тема 3. Інфекційні хвороби кролів і хутрових звірів	6			18
Тема 4. Інфекційні хвороби бджіл	6			6
Тема 5. Інфекційні хвороби птиці	12			64
Разом	36	24	40	100

Шкала та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється за наступними видами навчальної роботи: виконання завдань лабораторних занять, опитування, контрольні роботи.

- виконання завдань лабораторних занять (1-3)
  - 1 бал - студент знає принципи роботи з приладами, обладнанням, діагностичними, демонструє вміння користуватися окремими з них, виконує частину роботи без належного оформлення;
  - 2 бали - виконує роботу за інструкцією, результат роботи дає можливість зробити правильні висновки або їх частину, під час виконання та оформлення лабораторної роботи допускає помилки;
  - 3 бали - виконує всі вимоги, передбачені лабораторною роботою, здійснює правильну обробку результатів, аналізує та обґрунтовує отримані висновки.
- опитування (1-12) – 1-3 – у випадку поверхневої характеристики теоретичних питань чи відсутності відповіді на більшість питань; 4-6 – у випадку неповного розкриття питань чи відсутності відповіді на одне з теоретичних питань; 7-9 – у випадку наявності окремих неточностей чи недоліків в уточненні окремих позицій питання; 10-12 балів – у випадку повної та вичерпної відповіді на питання викладача.
- контрольна робота (1-40) – по опрацьованих темах, містить 4 питання. Максимальна кількість балів за одне питання становить 10 балів. 0-3 бал – якщо знання здобувача переважно помилкові або відсутні взагалі; 4-6 бали – знання здобувача часткові, поверхневі або він не повністю розкрив зміст; 7-8 – знання цілком достатні для розкриття певного питання, 9-10 балів – знання глибокі, відповідь повна, логічна.